

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ผลของการส่งเสริมการจัดการกับอาการหายใจลำบากต่อการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง โรงพยาบาลหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่

ผู้เขียน นางสาวรวงกมล เพชรโก

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.พิกุล	บุญช่วง	ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร.สุธารัตน์	ชัยอาจ	กรรมการ

บทคัดย่อ

อาการหายใจลำบากเป็นอาการสำคัญที่ทำให้ผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล อาการหายใจลำบากส่งผลให้ผู้ป่วยมีความจำกัดในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การส่งเสริมการจัดการกับอาการหายใจลำบากเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้ผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังสามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ดีขึ้น การศึกษาถึงทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการส่งเสริมการจัดการกับอาการหายใจลำบากต่อการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่เข้ารับการรักษาในตึกผู้ป่วยใน โรงพยาบาลหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ ระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2551 เลือกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 30 ราย แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 15 ราย ทั้ง 2 กลุ่มมีลักษณะคล้ายคลึงกันในระดับความรุนแรงของโรค กลุ่มทดลองได้รับการส่งเสริมการจัดการกับอาการหายใจลำบาก กลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 1) แผนการส่งเสริมการจัดการกับอาการหายใจลำบากที่ผู้ศึกษาประยุกต์จากโปรแกรมส่งเสริมการจัดการกับอาการหายใจลำบากที่พัฒนาโดยสินีนาฏ ป้อมเย็น (2547) ประกอบด้วย แผนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การมีอาการหายใจลำบากของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง และคู่มือการจัดการกับอาการหายใจลำบากสำหรับผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังและ 2) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูล

ส่วนบุคคลของผู้ป่วย และแบบสอบถามการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของลอนดอนเชสต์ (The London Chest Activity of Daily Living Scale [LCADL]) (Garrod et al., 2000) ที่ได้รับการตรวจสอบความถูกต้องของการแปลโดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการแปลย้อนกลับ ทดสอบความเชื่อมั่นได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ .82 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และ สถิติทดสอบค่าที่

ผลการศึกษาพบว่า

1. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังภายหลังได้รับการส่งเสริมการจัดการกับอาการหายใจลำบากดีกว่าก่อนได้รับการจัดการตามโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)
2. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังกลุ่มทดลองภายหลังจากการได้รับการส่งเสริมการจัดการกับอาการหายใจลำบากดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า การส่งเสริมการจัดการกับอาการหายใจลำบากสามารถเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังได้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะว่า ควรนำการส่งเสริมการจัดการกับอาการหายใจลำบากไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพยาบาลผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังต่อไป

Independent Study Title Effect of Promoting Dyspnea Management on Activity of Daily Living Among Patients with Chronic Obstructive Pulmonary Disease, Nongmuangkhai Hospital, Phrae Province

Author Miss Warangkana Petko

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Dr. Pikul Boonchuang Chairperson

Lecturer Dr. Sudarat Chairarj Member

ABSTRACT

Dyspnea is a predominant symptom in patients with Chronic Obstructive Pulmonary Disease (COPD) and can lead to hospitalization. Dyspnea causes patients to limit their activities of daily living. Promoting dyspnea management is one of the important strategies to increase activities of daily living among COPD patients. The purpose of this quasi-experimental study was to examine the effect of promoting dyspnea management on activity of daily living among COPD patients. Subjects included COPD patients who were admitted into the inpatient department, Nongmuangkhai hospital, Phrae province during July to October 2008. Thirty COPD patients were purposively selected and equally assigned to the experiment or control group, 15 in each group. The subjects in these groups were similar in terms of illness severity. The experimental group received promoting dyspnea management, while those in control group received routine care. Research instruments consisted of: 1) the promoting dyspnea management plan, modified from Dyspnea Management Promoting Program developed by Pomyen (2004), which consisted of experience sharing plan and patient's manual of practice for COPD patients; and 2) data collecting forms, which consisted of patients' demographic data and the London Chest Activity of Daily Living Scale (LCADL) (Garrod et al., 2000); the scale was back translated by bilingual

experts to verify equivalence of translation. Reliability was tested by using Cronbach's alpha coefficient and was .82. Data were analyzed by using the descriptive statistics and t-test.

The results of this study revealed that:

1. Activity of daily living among COPD patients after receiving Promoting Dyspnea Management was significantly better than before entering the program ($p < .05$).

2. Activity of daily living among COPD patients after receiving Promoting Dyspnea Management was significantly better than those of the control group ($p < .05$).

The findings of this study show that promoting dyspnea management increases activities of daily living among COPD patients. The researcher also recommends that promoting dyspnea management should be applied to nursing practice in caring for patients with COPD.